ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժության և հոգեբանության
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Լ.Գ.Բաղդասարյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 18

«08» մայիս 2024 թ.

ՄՀ/բ-150 Ներառական կրթության կազմակերպում
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.05.6 Մաթեմատիկա

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ մանկավարժության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ մանկավարժության և հոգեբանության
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ հեռակա
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ 4-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝ Նարե Հովհաննիսյան
/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե/ներ hovhannisyan-nare92@mail.ru
hovhannisyannare92@gmail.com

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում ………………………………… 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները …………………………………………… 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները …………………………………………… 4
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները …………………………………… …
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ………………………………………………… …
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ……………………………………………… …
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները …………………………………… …
8. Դասավանդման մեթոդներ………………………………………………………… …
9. Ուսումնառության մեթոդները …………………………………………………… …
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը ……………………………………………………………………………… …
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ…………………
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ……………………………………… …
    - 12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ …
    - 12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ…………………………………………… …
    - 12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ………………………………………………………………………… …
    - 12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ………. …
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում………………… …
14. Գնահատում……………………………………………………………………… …
    - 14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում………………………………… …
    - 14.2. Հարցաշար……………………………………………………………… …
    - 14.3. Գնահատման չափանիշներ……………………………………………… …
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ……………………………………………… …

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«Ներառական կրթության կազմակերպում» դասընթացը կարևորվում է բարձրագույն մասնագիտական կրթության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է «Մասնագիտական մանկավարժություն» կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ներառական կրթության կազմակերպման գործընթացին, հանրակրթական դպրոցում իրականացվող գործունեությանը:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- ձեռք բերել գիտելիքներ ներառական կրթության մասին,
- կարողանալ արդյունավետ աշխատել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների հետ,
- ընտրել իրավիճակին համապատասխան մեթոդներ և կիրառել:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

«Ներառական կրթության կազմակերպում» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «Մանկավարժություն» դասընթացից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը.

- Կիմանա ներառական կրթության արդյունավետ կազմակերպման առանձնահատկությունները
- Կկարողանա տարբերակել ԿԱՊԿՈւ աշակերտների առանձնահատկությունների բնույթը
- Կտիրապետի իրավիճակի վերլուծմանը և գնահատմանը, մեթոդների ընտրությանը և կիրառմանը:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Դասընթացի ուսուցման գործընթացը ուղղված է հետևյալ

-ընդհանրական գործիքային կոմպետենցիաների (այսուհետ ԳԿ) ձևավորմանը.

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

- վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
- կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն,
- տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն,
- մանկավարժական խնդիրների լուծում,
- որոշումների ընդունում:

-ընդհանրական միջանձնային կոմպետենցիաների (այսուհետ ՄՉԿ) ձևավորմանը.

- քննադատական վերլուծության և ինքնաքննադատման ունակություն,
- թիմային աշխատանք,
- միջանձնային ունակություններ,
- միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն,
- այլ ոլորտների փորձագետների հետ շփվելու ունակություն,
- միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն,
- բարոյական արժեքներ:

ընդհանրական համակարգային կոմպետենցիաների (այսուհետ ՀԳԿ) ձևավորմանը:

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
- հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
- սովորելու ունակություն,
- նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն,
- նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,
- առաջնորդի հատկություններ,
- ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,
- նախագծեր մշակելու և դրանք կառավարելու ունակություն,
- նախաձեռնողականություն և ձեռներեցություն,
- որակի կարևորության գիտակցում,
- հաջողության ձգտում:

առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաների (այսուհետ ԱԿ) ձևավորմանը:

- համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,
- դրսևորել ժամանակակից խոր գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում,
- քննադատորեն գնահատել և մեկնաբանել տեսության ու պրակտիկայի նորագույն ձեռքբերումները,
- տիրապետել ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանալ մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

- ունակ լինել ուրույն, թեկուզ և փոքր ներդրում կատարելու տվյալ առարկայական ոլորտում,
- ցուցաբերել ինքնուրույնություն և ստեղծագործական մոտեցում տվյալ առարկայական ոլոտում գործունեություն ծավալելիս,
- տիրապետել տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

Դասընթացի ընթացքում կիրականանա ծրագրի ավարտական պահանջներով նախատեսված հետևյալ ուսուցչական կոմպետենցիաների զարգացումը.

Գիտելիք

- Կիմանա ներառական կրթության արդյունավետ կազմակերպման առանձնահատկությունները

Հմտություն

- Կտիրապետի իրավիճակի վերլուծմանը և գնահատմանը, մեթոդների ընտրությանը և կիրառմանը

Կարողունակություն

Կկարողանա տարբերակել ԿԱՊԿՈւ աշակերտների առանձնահատկությունների բնույթը

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում՝ ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[2].

«Ներառական կրթության կազմակերպում» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն ու հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, նաև մագիստրատուրայում կրթությունը շարունակելու և մանկավարժության բնագավառում գիտական աշխատանք կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)		2 կրեդիտ/60 ժամ

Աշխատանքի տեսակը		ժամաքանակ
Դասախոսություն		4
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք		4
Լաբորատոր աշխատանք		

[2] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Ինքնուրույն աշխատանք		52
Ընդամենը		60
Ստուգման ձևը		ստուգարք

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները</u>[3] .

• **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

• **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

• **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը: Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության, հարցադրումների և պատասխանների մասին:

• **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության,

---

[3] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդոլոգիան: Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրակացություն

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[4]՝

- Ռեֆերատ – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- Գործարար խաղեր – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- Էսսե – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- Կլոր սեղան – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- Նախագծերի մեթոդ – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- Հարցի նախապատրաստման մոդել – կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- Աշխատանքային տետր – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- Զեկույց – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- Հարցազրույց – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են՝**[5] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, թեմատիկ սեմինար, իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն:

---

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[5] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[6]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[7].

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Ներառական կրթության էությունը, պատմական արմատները:	2				
2.	Դպրոց-ընտանիք համագործակցության ձևերի արդիականացումը ընդհանուր ներառականության պայմաններում:	2				
3.	Ինտելեկտի /մտավոր/, հուզական խանգարումներով պայմանավորված կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող աշակերտների հետ աշխատանքի յուրահատկությունները:		2			
4.	Անհատական ուսուցման պլան:		2			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		4	4			

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	«Ներառական կրթության գործիքակազմ» ՀԱՀ ,,Erasmus+ INCLUSION,, նախագծի թիմ, Եր., 154 էջ	2019

[7] Նման է օրացուցային պլանին

2.	Victor Finkelstein ,,Attitudes and Disabled People,, GB, 72 էջ	2009
3.	«Ներառական կրթության ռազմավարություններ», Դասագիրք, Մինեսոթայի համալսարան, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ Խ.Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարան, Հայաստանի Հանրապետություն ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի հայաստանյան գրասենյակ:	2016
4.	Մեթոդական ուղեցույց «Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի գնահատումը տարածքային մակարդակում»	2019
5.	«Կրթության մասին» օրենք	
6.	«Երեխայի իրավունքների մասին» ՀՀ օրենք	
Լրացուցիչ գրականություն (ԼԳ)		
1.		
2.		
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	https://hmk.am/	
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող Հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[8]
1.	Ներառական կրթության էությունը, պատմական արմատները:	Ներառական կրթության գաղափարախոսությունը, բովանդակությունը:	2	Պ1

[8] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		Ներառական կրթությունը և հատուկ կարիքները:		
2.	Դպրոց-ընտանիք համագործակցության ձևերի արդիականացումը ընդհանուր ներառականության պայմաններում:	Դպրոց-ընտանիք համագործակցության գոյություն ունեցող ձևերը Դպրոց-ընտանիք համագործակցության կարևորությունը ԿԱՊԿՈւ երեխայի համար	2	Պ5
Ընդամենը՝			4	

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[9]
1.	Ինտելեկտի /մտավոր/, հուզական խանգարումներով պայմանավորված կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող աշակերտների հետ աշխատանքի յուրահատկությունները:	Ինտելեկտը որպես անձի կենսագործունեության կարևոր պայման ԿԱՊԿՈւ աշակերտների ինտելեկտուալ խանգարումների բնույթը	2	ինքն իրեն, խումբը պատասխանողին, դասախոսն ամբողջացնում է	Պ1
2.	Անհատական ուսուցման պլան	ԱՈՒՊ-ի կազմում և լրացում	2	խումբը պատասխանողին, դասախոսն ամբողջացնում է	Պ1
Ընդամենը			4		

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող Հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.					
2.					
3.					

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[11]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[12]
1.	Ուսուցիչների վերապատրաստման ինտեգրատիվ մոդելի դերը մտավոր հետամնացություն ունեցող դպրոցականների հետ ներառական կրթության համատեքստում աշխատելու գործում:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
2.	Ներառական կրթության իրականացումը Եվրոպայում:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
3.	Ներառական կրթության զարգացումը 14-15-րդ դարերում:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
4.	Ներառական կրթության զարգացումը 18-19-րդ դարերում:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
5.	Ներառական կրթության զարգացումը մեր օրերում:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	

[11] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[12] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

6.	Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող աշակերտների կրթության կազմակերպման առանձնահատկությունները:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
7.	Դպրոց-ընտանիք համագործակցության կառուցվածքը և ձևերը ներառական կրթության պայմաններում:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
8.	Դպրոց-ընտանիք համագործակցության բովանդակությունը ներառական կրթության պայմաններում:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
9.	Դպրոցի պատրաստվածությունը ներառական կրթության իրականացման գործին:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
10	Ներառական կրթության օրենսդրական հիմքերը:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
11	Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող աշակերտների ընտանիքներին մանկավարժական աջակցության ցուցաբերումը:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
12	Դասարանական կոլեկտիվի դերը կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող աշակերտների ներառման գործում:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
13	Հանրակրթական դպրոցի աշխատակիցների գործառույթները ներառական կրթության իրականացման պայմաններում:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
14	Տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոնի գործառույթները աշակերտների կրթության կազմակերպման գործընթացում:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
15	Հատուկ ստեղծագործական կենտրոնների դերը զարգացման առանձնահատկություն ունեցող դպրոցականների գեղագիտական ճաշակի ձևավորման գործում:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	

16	Հաշմանդամություն ունեցող երեխաների հաղորդակցության զարգացման դժվարությունների կանխարգելումն ու հաղթահարումը:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
17	Հենաշարժական համակարգի խնդիրներ ունեցող կրտսեր դպրոցականների ներառման մանկավարժահոգեբանական պայմանները:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	
18	Նախագծային ուսուցման ընթացքում լսողության խանգարում ունեցող կրտսեր դպրոցականների մոտ համընդհանուր հմտությունների ձևավորումը:		Էսսե: Զեկույց	Հունիս Հուլիս	Հարցում: Աշխատանքի ներկայացում:	

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[13]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Համակարգիչ, պրոյեկտոր
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

[13] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[14]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 ընթացիկ ստուգման միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

14.3. Գնահատման չափանիշները[15].

Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝

---

[14]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

[15] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

1. Մասնակցությունը գործնական, լաբորատոր աշխատանքներին (գումարային 40 միավոր)

- Գնահատման մեթոդը՝
  - Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում,
  - Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում,
  - Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում,
  - Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների, տեսաներկայացման առկայություն:

2. Ինքնուրույն աշխատանքներ(ընդհանուր գնահատականի 20%-ը գումարային 20միավոր)

- Գնահատման մեթոդը՝
  - Ստեղծագործական մոտեցման առկայություն,
  - Հետազոտական աշխատանքի առկայություն,
  - Ինքնուրույն դատողություններ,
  - Առաջարկություններ:

3. Ստուգարք (ընդհանուր գնահատականի 40%-ը, կամ 40 միավոր, երկու ընթացիկ ստուգարքների գումարային արժեք)

- Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝

- հարցաշարային ընթացիկ գրավոր ստուգարք:

- Գնահատման չափանիշները՝

- Թեստային աշխատանք /յուրաքանչյուր հարցը 1 միավոր/, վաստակել 20 միավոր:

8 միավոր վաստակելու դեպքում ստանում է դրական գնահատական:

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.05.6 Մաթեմատիկա

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Հեռակա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՄՀ/բ-150 Ներառական կրթության կազմակերպում</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">2 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4">8</td><td>Դասախոսություն</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">52</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">60</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">Ստուգարք</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ներառական կրթության կազմակերպման գործունեությանը, հանրակրթական դպրոցում իրականացվող գործընթացներին:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.
Գիտելիք
• Կիմանա ներառական կրթության արդյունավետ կազմակերպման առանձնահատկությունները
Հմտություն
• Կտիրապետի իրավիճակի վերլուծմանը և գնահատմանը, մեթոդների ընտրությանը և կիրառմանը
Կարողունակություն
• Կկարողանա տարբերակել ԿԱՊԿՈւ աշակերտների առանձնահատկությունների բնույթը</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի բովանդակությունը</td><td colspan="4">Ներառական կրթության էությունը, պատմական արմատները:
Դպրոց-ընտանիք համագործակցության ձևերի արդիականացումը ընդհանուր ներառականության պայմաններում:
Ինտելեկտի /մտավոր/, հուզական խանգարումներով պայմանավորված կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող աշակերտների հետ աշխատանքի յուրահատկությունները:
Անհատական ուսուցման պլան:</td></tr>
</table>

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝ 1. Մասնակցությունը գործնական, լաբորատոր աշխատանքներին (գումարային 40 միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում, - Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում, - Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում, - Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների, տեսաներկայացման առկայություն: 2. Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 20%-ը գումարային 20 միավոր) ▪ Գնահատման մեթոդը՝ - Ստեղծագործական մոտեցման առկայություն, - Հետազոտական աշխատանքի առկայություն, - Ինքնուրույն դատողություններ, - Առաջարկություններ: 3. Ստուգարք (ընդհանուր գնահատականի 40%-ը, կամ 40 միավոր, երկու ընթացիկ ստուգարքների գումարային արժեք) ▪ Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը՝ - թեստային աշխատանք: ▪ Գնահատման չափանիշները՝ - յուրաքանչյուր հարցը 1 միավոր և վաստակել 20 միավոր: 8 միավոր վաստակելու դեպքում ստանում է դրական գնահատական:
Գրականություն	Պարտադիր՝ 1. «Երեխայի իրավունքների մասին» ՀՀ օրենք 2. «Ներառական կրթության գործիքակազմ» ՀԱՀ ,,Erasmus+ INCLUSION,, նախագծի թիմ, Եր., 154 էջ 3. «Կրթության մասին» օրենք 4. «Ներառական կրթության ռազմավարություններ», Դասագիրք, Մինեսոթայի համալսարան, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ Խ.Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարան, Հայաստանի Հանրապետություն ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի հայաստանյան գրասենյակ: 5. Մեթոդական ուղեցույց «Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի գնահատումը տարածքային մակարդակում» 6. Victor Finkelstein ,,Attitudes and Disabled People,, GB, 72 էջ